

3998

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1

*Jepppe Jeppsson.
Dansk.*

*Jepppe Jeppsson, Jepppe Jeppsson
Täp för linke du så.
Ja e trangen, Ja e trangen
Ja har ont på min tå.
Har du ont på din tå,
Har du ont på din tå,
Har du ont på din tå,
Täp för dansar du så?*

Jeppe Jeppsson.

Jenna danslek är värd att beskriva.

Man dansar med valsteg. Karoljären börjar (med vänster fot) första danssteget på "Jeppsson" i första takten och fortsätter till "så", då han stannar, vid det att han sätter den högra foten i golvet och vilar på foten (dansen börjar med höger fot och vilar med vänster). Sedan dansar han tillbaka enligt, varvid första danssteget tas på "tvängen" (börjar med vänster fot), och fortsätter till "lå", då han åter vilar på den högra foten. Noton: varje gång han i dansens första hälft stannar på höger fot och vilar, börjar han sedan åter med den vänstra. Likaså börjar han den sista hälften — första danssteget på "out" — med vänster fot. Men när man i fortsättningen stannar i dansen, börjar

man med den fot, som han sist satte i golvet;
 När i sista hälften av dansen sätter man för öfrigt
 endast tån i golvet, när man stannar, och vilar
 ej på foten. Sista hälften dansas alltså sålunda:
 1) Kavaljeren börjar med vänstra fot på "out" och sätter
 höger fot (eller omvänt tå) i golvet på "tå", 2) börjar
 med höger fot på "out", sätter vänstra fot i på "tå",
 3) börjar på v. fot på "out", sätter h. tå i på "tå",
 4) börjar med h. fot på "dansen" och stannar på
 "di". Kavaljeren på alltså pri dan i pick-
 sack bakåt. Därför tagas denna sista hälft
 om på samma sätt som förut, men då dansas
 kavaljeren i pick-sack baklänges. Sedan
 börjar man om igen från början, så länge man
 vill spela och sjunga lekter och så länge man
 orkar dansa den.

3998
Gustavs skål.
Danstekt

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4

Gustavs skål, den bästa skål av alla skålar
Gustavs skål den bästa skålen är.
Tralalalalala lalalala tralalalalala lalalala
Tralalalalala lalalalada lalala.

Skatte
Gårds
Everöd uppt. 1932

uppt av Sver Persson
bete " Sissi Persson född 1878 i Everöd I

Gustavs Skil

Dansen är en friminskad kedulj men går i något hastigare tempo.

4 par placera sig: ett par vid var sin vägg i salen, vända mot salens mitt. Två och två par dansa mot varandra. "På längs" på bräderna börja dansen. Med en ord "Gustavs skil" sjungas, springer vandra av de två keduljerna rakt upp, fattar sin dans hand och hoppar med henne emot sitt motpar mitt på golvet (omliga gå mera stolt emot varandra), där parerna sirligt buga sig för varandra. Vid "... den bästa skil av alla skilar" vända de tillbaka till sina platser. Vid "Gustavs skil den bästa skilken är" utföra de, som dansa på träen på bräderna samma sak. Men skänker över och skuttar åt det par, som är senfärdigt och ej när till mitten på golvet. Sedan dansa de två första parerna, under det att trallen sjungas, sålunda: med lätta svängande rörelser dansa damerna

3998

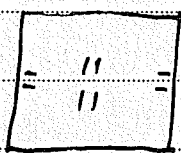
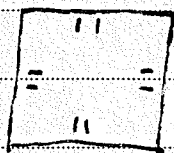
och dessa förti varandra

småt varandra och rätta varandra den högra handen
 Sinfte efter dessa de fram till den motstående kavaljeren,
 som de rätta sin vänstra hand och som rätts den sin
 vänstra hand. Kavaljeren slår den högra armen om
 damens liv och svänger henne runt omkring sig
 ett slag. Sinfte danser vidare denna åter på samma
 sätt som förra gången, möter den andra damen, rätts
 denna högra hand, dansar till sin egen kavaljer, rätts
 denna vänstra hand och blir snurrad runt till höger
 sida om honom. Sedan är det dess tur att börja,
 som står på tröjen på bruderna, och dansen utföres
 på samma sätt. Så kan dansen fortgå, så länge
 det är möjligt och de dansande orka.

1) Högstställning 2.)

3)

4) Huvud trallan

Skriv endast på denna sida!

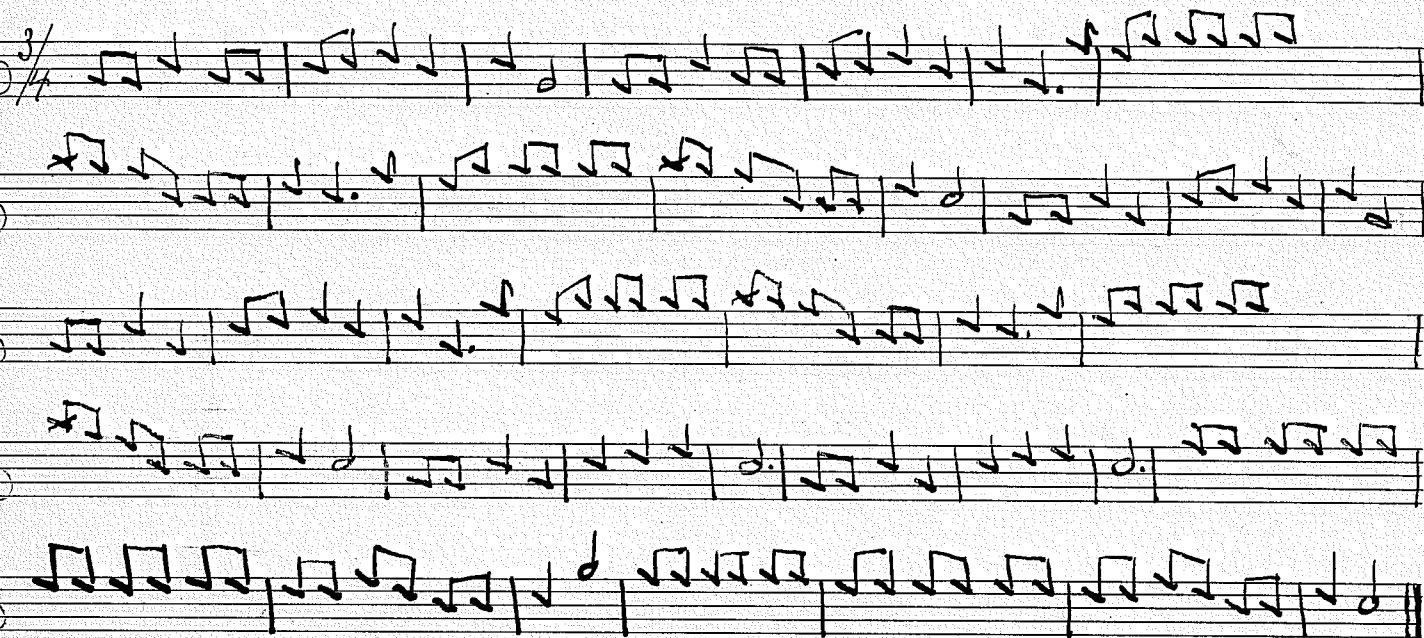
6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

St. 1998
Hjärnor små.
(Danslek.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7

Hjärnor små uppå himlen blå de lysa ::
Och friska vattnet uti kalla källorna de lysa ::
Nappa du den din behagar nappa ::
Och efter kommer förästen med sin stora svarta kappan ::
Han skall er tillsammans viga ::
Du skall heta far och du skall heta mor och sedan lå vi oss en friga ::

"Gärns snå".

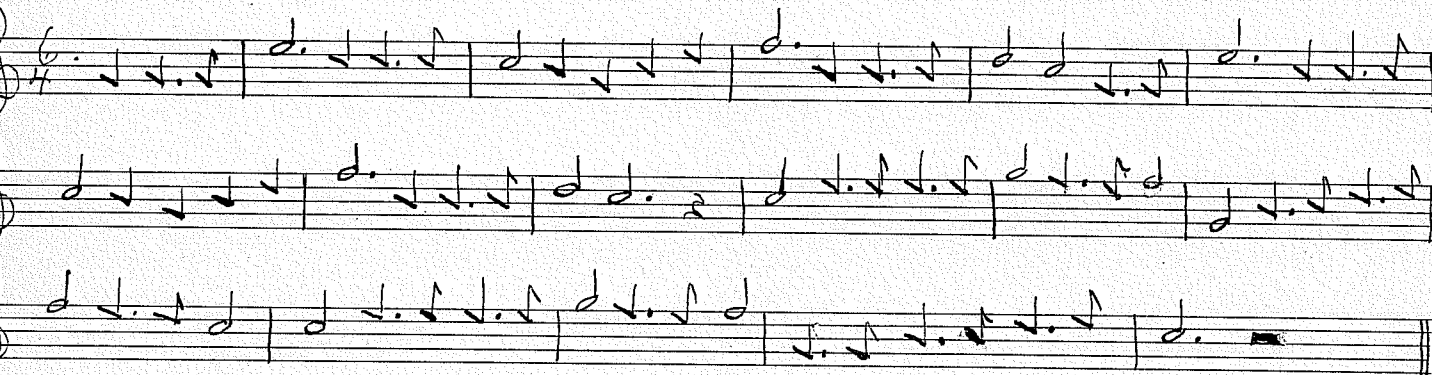
Leken är en ringdans. Tre i ringen gå
ett lagom stort antal personer. Dessa komma
bjuda upp gäst, men bera först göra det, när
"Nappa du den..." sjunges (på så sätt få de ja
orkor till att väja). Därpå dansa dessa både runt;
samma bjuda de upp "prästen" orkor och till slut
"jiggen": alltså blir det först 1, så 2, därpå
3 och till sist 4; dan håller i varandra och
dansar, prångna runt. Under dansen utpekas "far"
och "mor". Ibland bjuder man upp en flicka
som "präst" och en gosse som "jigga" och har
mycket lustigt. Den först uppbjudna
stannar i ringen och bjuder upp nästa gång.
Är ringen stor, kunna flera gå och bjuda
upp.

I härlig skrud.

3998

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9

I härlig skrud naturen förödas,
Nå ingen pensel sådant målar.
Gröna löv och höga gräsen

Är vittna om ett högre väsen.

Dagen är larm och natten är kort.

Lien går fram och höet blir torrt.

Opärliskan liknas himmels rikt hö

Tommes lott är blott att dö.

Den rika hösten kommer åter

Och sina hävar rikt upplåter.

Samlen in med snälla händer

I alla världens vida länder.

Samten med glädje och tacksamhet,

Njuten det goda med mållighet.

Givaren själva godheten är,

Det lilla handfäster här.

x3/

Men mycket är, som man behöver

Litt mer och tänk och räkna över.

För hur larm till skall kalkylas

Och huru mycket rekviseras?

Uti en vrå där ej finns ett grand

Blott lite mat och kärlek ibland

Höjorn för dagen med törstighet

Morgondagen ingen vet.

3998

Min farfar, nämndeman Per Nilsson (född 1835
dödd 1902), har ^{visser} troligen skrivit den sist nämnda.
Han ledt att (den) härvidt från en gammal
man, Per Bengtsson (troligen spelman).

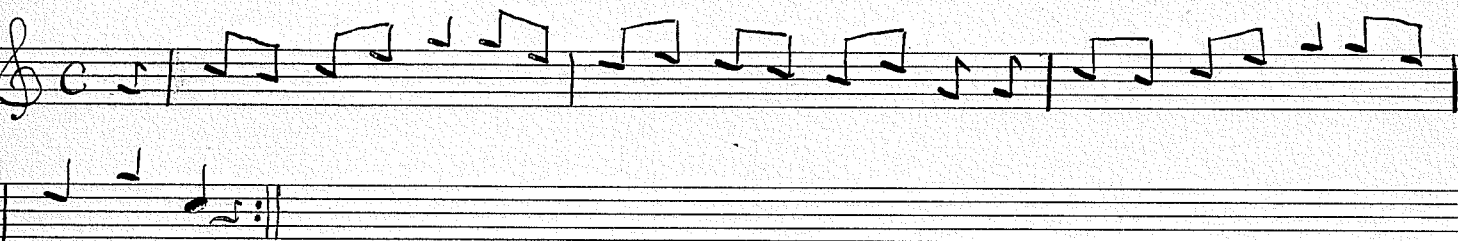
10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3998
Så reste vi till Hova.
Danslek.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

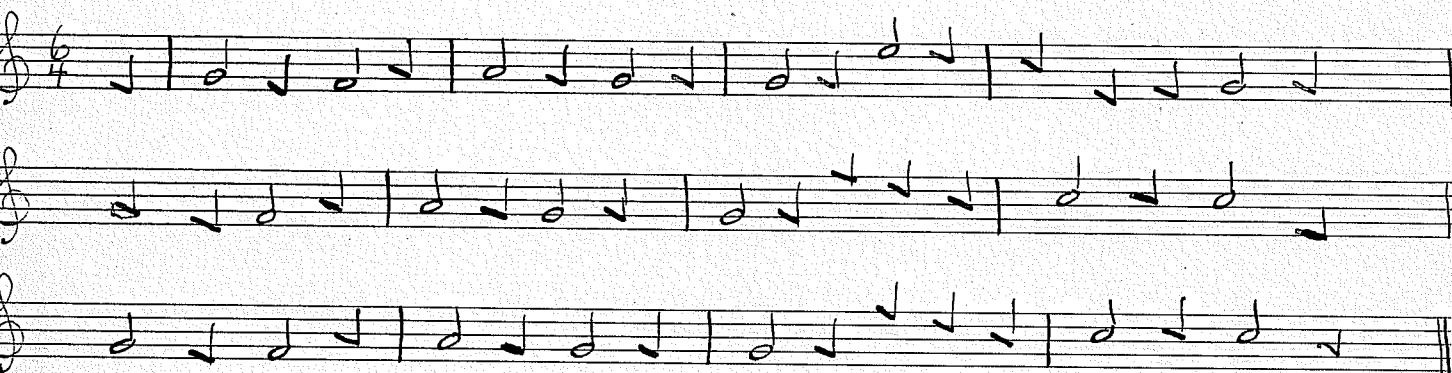
11

Så reste vi till Hova så lustelig så gladelig
Horn låtom nu oss roa så lustelig
Ibland de rika bönder och så de stolta adelsmän
Behagar jungfrun dansa så byder jag
Tra la la la la la Tra la la la la la la
Tra la la la la la Tra la la la.

"Så reste vi till Hov"

Några av de blanda grå golvet, medan
man sjunger. De bjöde upp, och tratten
dassas som vanligt.

Du arma Kind
Som är så blind
Som ej kan se var mykelen finns
Hän går, han står,
Hän är ej här,
Ty han har myligen varit här
Hän går, han står,
Hän är ej här,
Ty han har myligen varit här.

3998

Sånglek.

"Du ämnas kind."

De bekande stå i ring och hålla i ett ihop-
knutet snöre, på vilket man trätt en liten myckel.
En i ringen står en person, som skall ta reda på
myckeln, som de gående försöka säga genom att
föra den till varandra med händerna. Den, som er-
tappas med myckeln, får sedan stå i ringen.

17.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1998
Schingkompass
Danstek.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

15

Den som skau dansa schingkompass
Hvar skau vara mycket stark
En två tre fyra fem
Schingkompass kommer väl igen.

Skincompass.

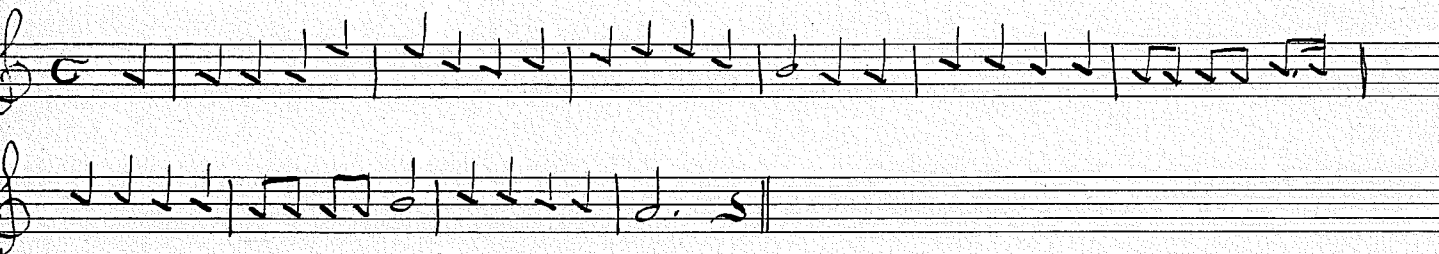
Trä halmbådan eller käppar läggas i
kors på golvet: $\begin{array}{c|c} 1 & 2 \\ \hline 4 & 3 \end{array}$. . . Fötterna placeras

med höger fot på 1 och vänster fot på 3. Med ett
hopp flyttas fötterna, så att koret ej rubbas, med höger
fot på 4 och vänster fot på 2. Sungen sjunges
och man skall hoppa tre gånger i varje takt i
sungen. Det fördes mycket träning, för att man
skall kunna utföra dansen. Dansen var en gammal
jullek, som varit ganska vanlig.

3998
Låmlek för barn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17/

Det var en gäms å litet djur
vi vår Hennes hage
Det var så blindt, det kunde inte se.
Det var så halt, det kunde inte gå.
Stilla, stilla stå.

3998

Sånglek för barn.

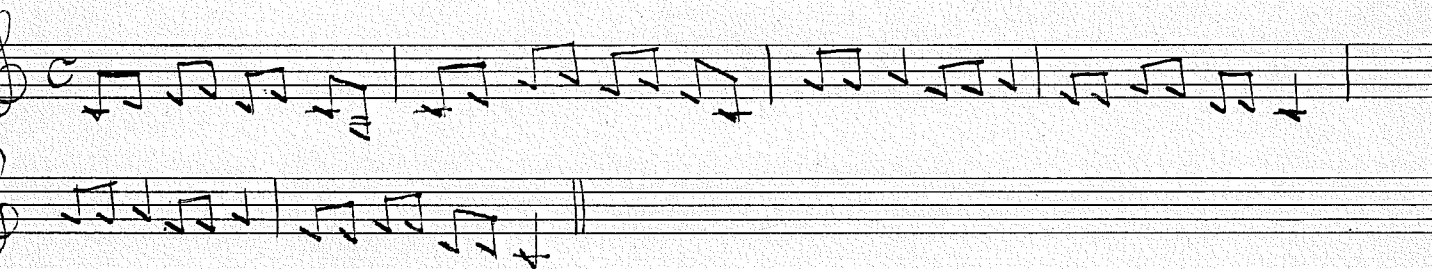
Barnen gå i ring och sjunga ringen. I ringen befinner sig ett barn liggande, som föreställer djuret. Barnet förses med en bindel för ögonen, en näsduk knytes om en fot och en liten schal lägges över ötsamma. Sedan man sjungit "stilla stå", stannar ringen och någon rör vid "djuret", som då har ett gissat, vem det var. Ej förrän "djuret" gissat rätt, får det avlösas av den manngivne som "djur".

N. Denna daler

3998

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

19

Denna daler den skall vandra
Från den ene till den andra
Låt den gå, låt den gå,
Låt den aldrig stilla stå.
Låt den gå, låt den gå
Låt den aldrig stilla stå

S/Kane

uppt. av Sven Nilsson

Sven Nilsson
Hörsnäs

Var av Lissie Nilsson
Född 1878 i Hörsnäs

uppt. 1932

Man sitter i ring, lägger vänster hand i knäet
med insidan uppåt och flyttar sin högra hand från
sin egen vänstra hand till höger grannas vänstra
hand. Därmed förflyttas ett mindre föremål från
hand till hand, medan man sjunger sången. En
står inne i ringen, och han skall gissa, vem som har
föremålet. Den som blir ertappad med föremålet,
får sedan gå i ringen och gissa.

Lunka på 3998
Danslek.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

21

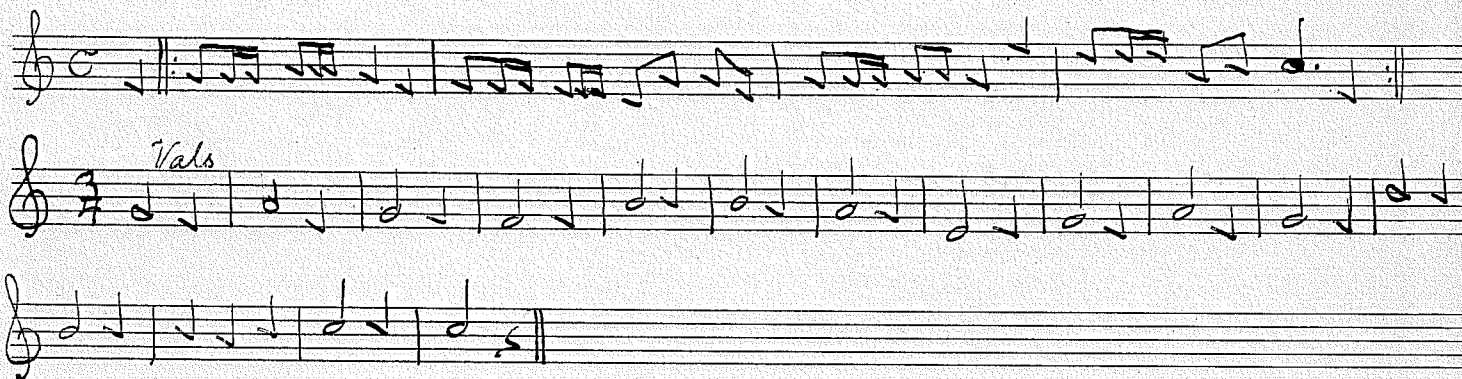

Lunka på, lunka på med din gamla tröja
Lunka på, lunka på med din gamla tröja
Kom fram, kom fram, kom fram, kom fram.
Tiubaks igen, tiubaks igen, tiubaks igen, tiubaks
Kom fram, kom fram, kom fram, kom fram.
Tiubaks igen tiubaks igen tiubaks igen tiubaks

"Lunka på"

Danslek

Leken dansas som vals. Då man sjunger
"Kom fram", vänder man fram ~~fram~~
med långa steg i takt med sången. "Till-
baks igen" — man dansar tillbaka med
hoppvaldsteg.

Där gimgo en herrskap i skogen
 Tratalatalalala lalala
 De voro så sorrysna i hägen
 Tratalatalalala
 De fria för tusen riksdaler
 Tratalatalalala lalala
 Så önde de endast en daler
 Tratalatalalala
 Ja är så hjärtans nöjd och gla
 För ja har friat och fått ja
 Och ja har fått den ju rika ha
 Och därför är ja så nöjd och gla

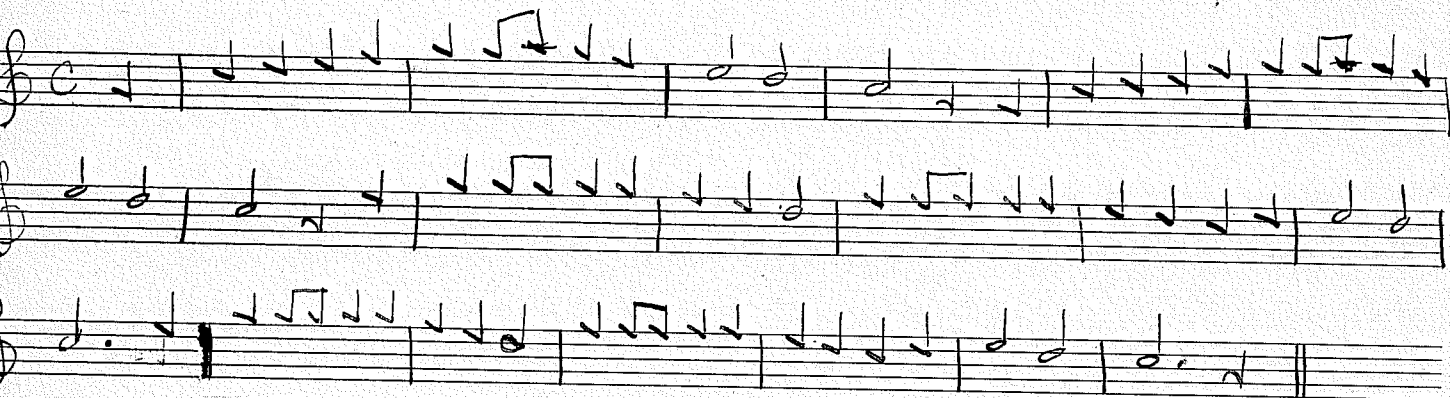
Dans.

De kunde sitta utmed väggarna i rummet. På gäbet vandrar ett eller flera par omkring, medan man sjunger. Dfter den sista trakten, upplöses paren, och de olika kontadenterna bjuda upp och dansa vals. De uppbjudna bilda därefter det nya herrskapet (de nya herrskapen).

3998
Danslek.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

25

Säg kan du dansa möllaredansen eå, två tre!
Säg kan du dansa möllaredansen eå, två tre
Ja möllaredansen eå, två tre.
Möllaredansen eå, två tre
Ja eå, två tre.
Ja möllaredansen eå två tre
Möllaredansen eå två tre
Ja eå två tre.

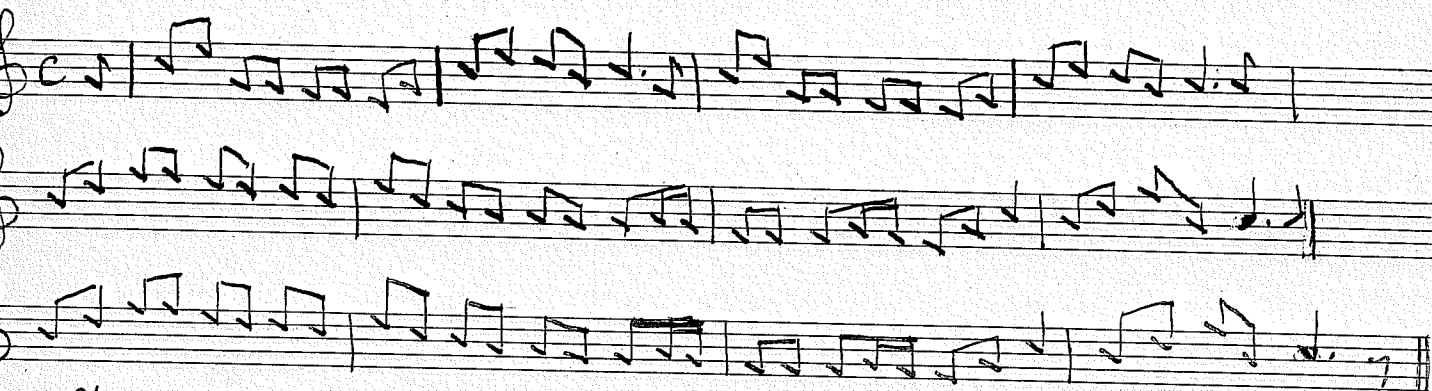
Danslek.

Leken dansas som vals. ^{första gången} Då man ^(sänger) "ett, två, tre", tar man tre långa steg framåt. Därefter sjungas samma ord igen, men man dansar nu "arigt" och i motsatt riktning mot fört. Sedan fortsätter man att dansa vals ("rätt") igen i fortsättningen av sången och tar tre steg framåt vid "ja, ett, två, tre". L^e sjungas som fört detta senare om, men dansar arigt och i motsatt riktning och tar tre steg vid "ja, ett, två, tre".

1998 Erik.
Dumstok

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

27

1/ Kumf Erik mötte Karin sin På skogens öde stin
Hörande: Vill du bli min lå skall jag älska dig
Som maka uti nöd och lust Köt intill libets rista fast.
Tralalalala tralalalala tralalalala.

2/ Förr skola stjärner falla ner, Som färder till vår jord
Du jag din nänsin överger Gud hörer mina ord.
Ik an straffe mig till evig tid Om jag ej trofast blir därvid.
Tralalalala tralalalala tralalalala.

Kung Erik.

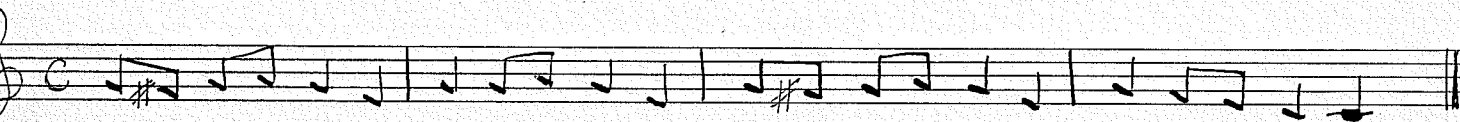
Danslek.

Reken dansas som vals. Vid ordet "stig", stannar man tvärl, och ^{man} dansar sedan "Hän ord..." o. s. v. avigt och i motsatt riktning, tills man kommer till ordet "dig", då man stannar tvärl. Man dansar sedan vresen ut "patt" och stannar vid sista "la", varepi denna senare hälft tagas om och dansas avigt.

3998
Lång Liu nykelpigan.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

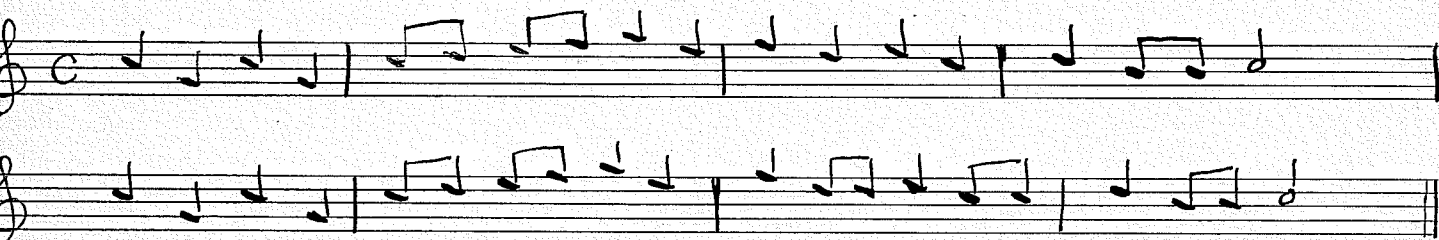
29

1/ Ågar aghöna
Fly, fly Liu Herren.
Fråga om det bliver
Grannt vär i maran.

2/ Ågar aghöna
Fly, fly Liu Herren
Be om en skäppa korn
I maran klockan åtta.

Nykelpigan fick man ej göra illa. För att lämna henne till-
fälls att flyga, lät man henne krypa på händerna så länge hon
ville, allt under det att man sjöng sången.

Vill du, vill du, ville ville vill de med mig uti lunden gå?
Jamen, jamen jamen jamen jamen där ska de trettiio streckarna stå.

Under det att sången sjunges, nedskrivs streck taktmässigt, så att
an alltså får 30 streck.

1/ Ville ville vipp min far e inte hemma.
Ville ville vipp var e han då?

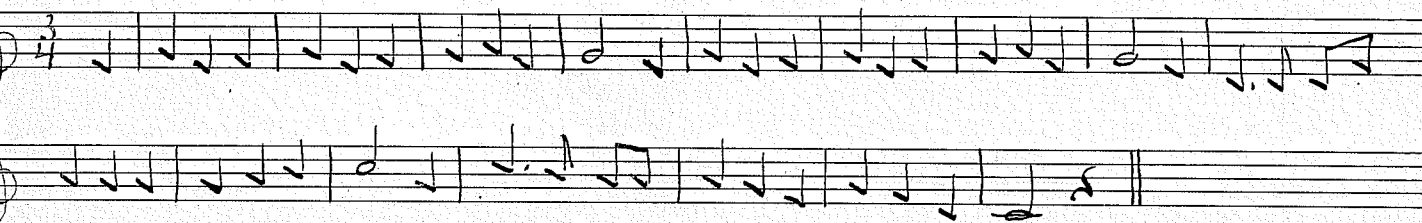
2/ Ville ville vipp han e i Tyskland.
Ville ville vipp vad skulle han där?

3/ Ville ville vipp att köpa olar.
Ville ville vipp vad kostade de?

4/ Ville ville vipp att hundra slater.
Ville ville vipp var tog han dem?

5/ Ville ville vipp i morsas lomma,
Ville ville vipp i farsas hatt.

Under det att sången sjunges, meddelar vi sträck taktmässigt, att man
alltså får 15 sträck för varje strof, alltså sammanlagt 75 sträck.

:: Kom lide, kom snälle, kom för mig i dans ::
 :: Sj dig vill jag giva en gyllene krus ::
 :: Den krusen den förs jag ej laga emot ::
 :: Förrän jag har frågat min fader om lov ::
 :: Ja, fråga du din fader så mycket du vill ::
 :: Sj du, och ingen annan skall höra mig till ::

Danslek

Man håller i ring eller sitter; alla sjunga.

Tr. 1 "Fj. Fj. vill jag..." bjuder man upp. Man
står och håller varandra i händerna och svänger sirligt
och i sekta t. o. m. v. 2: flickan ser flyg ut under
v. 2. Under v. 3 dansas vanlig vals

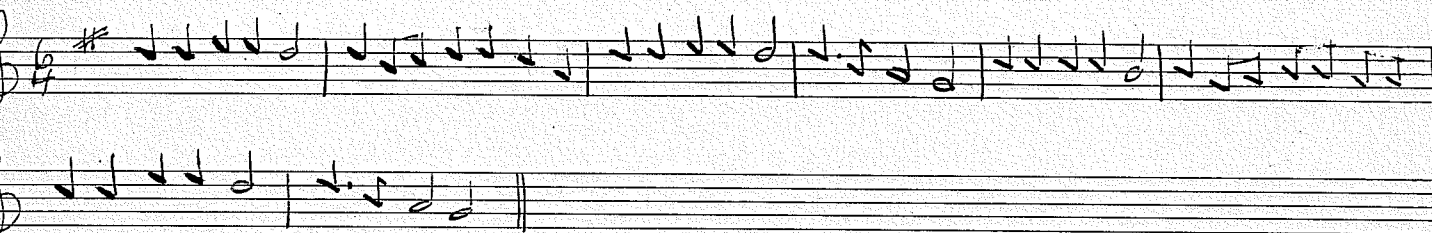
3998

Opp o ud o å.

Lamtek.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

34

v. 1/ Opp o ud o å

Hoppsfalleri faller alla

I lura träskor på

Ljunngfaller alla

Di gå inte för

Hoppsfalleri faller alla

Di en rent försma.

Ljunngfaller alla.

v. 2/ Gläds en syl inu

Hoppsfalleri faller alla

Hanske vi lå sju

Ljunngfaller alla

Gå vi inte för

Hoppsfalleri faller alla

Gå vi hem igen

Ljunngfaller alla.

Forts.

åter fatta tag i varandra och snurra runt
med hiskelig fart. Dansen är mycket an-
strängande att dansa, men den är rolig att
åsa, när de tjocka gubbarna hoppa och
svunga. Efter dansen följde naturligen mycket
skvatt och skämt. Runderum spelades av
spelmännen för gillena lika ofta som kadrilj
för en 30 år sedan. Som exempel för melodier
kan nämnas: "Klang min vackra bjältra"
samt närlutna trä melodier: "Opp o ned o å"
och "Runderum" (den senare endast spelas utan trillas).

Danskt.

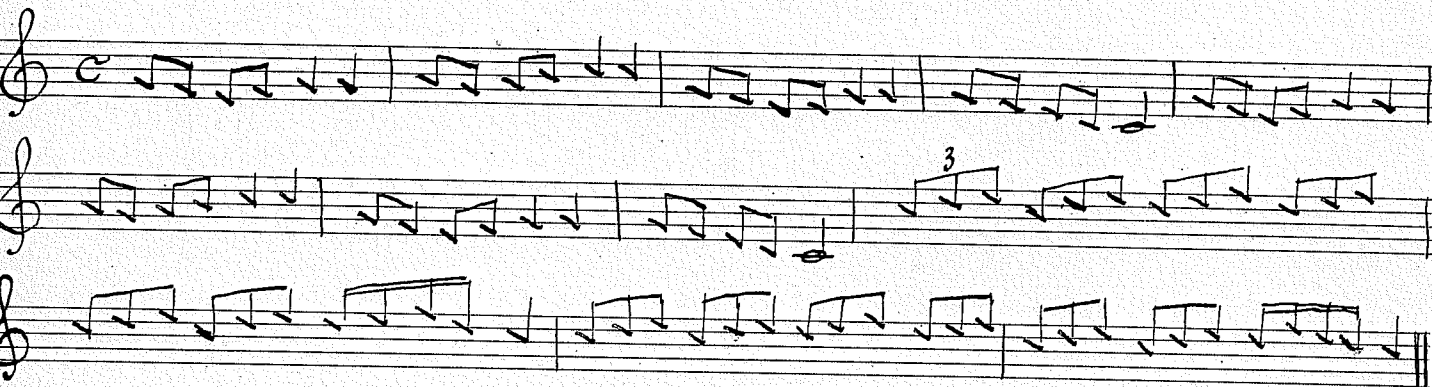
Dansen i präga kallas "rondärom" och dansas endast av männen. Två, tre eller flera kunna dansa tillsammans. De stå i en ring, utan att hålla varandra i händer; de äro vända mot varandra vid dansens början. De börja dansen med hopp och stampningar i takt med sången eller musiken. Man kan klatscha varandra i ryggen och axeln. Det eller annat "He" eller "Jor" höres (om man är hänsyn till damerna vill vara "fin", säger man kanske hö i stället). När de stå tycka, rusar de emot varandra, fatta med armarna över varandras axlar, stå att de bilda en ring, och snurra runt med stor fäst med gappande rörelser i takt med musiken. De kunna ibland äro släppa varandra, hoppa och "finkelera", varefter de

3998

Rundlaum.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

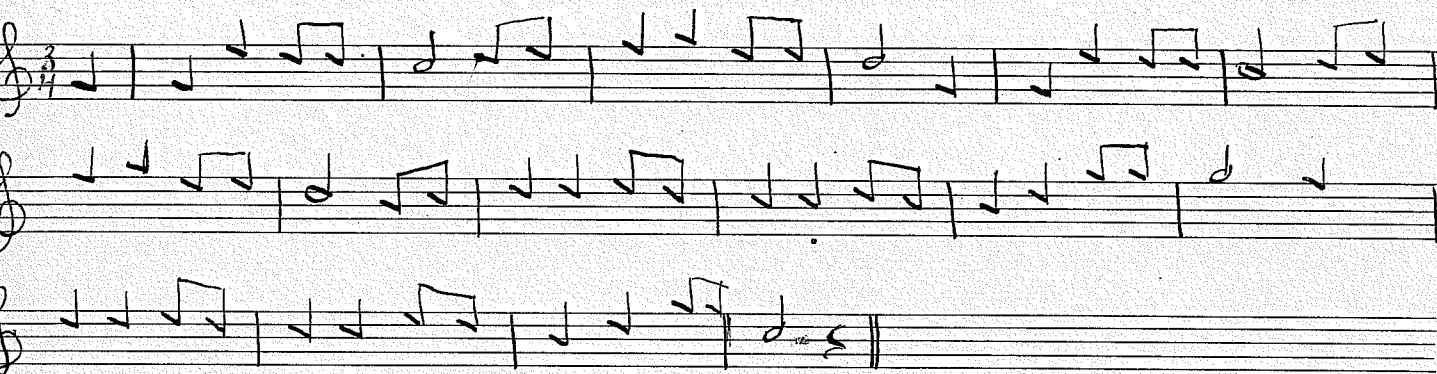
35

3998
Det hände sig en gång.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

38

v. 1 *Det hände sig en gång
Det blev sjukdom i en stad.
Det hände sig en gång
Det blev sjukdom i en stad.
Fru Ella hon dog ifrån henne sina barn.
Fru Ella hon dog ifrån henne sina barn.*

forts.

Det hände sig en gång

v. 2/ Dessa tre små barn sporde fadern om lov ::
Om de fick gå till moderens grav ::

v. 3/ "Minna kära tre små barn jag kan inte ge er lov ::
Gån till eder styvmor och fråga om lov" ::

v. 4/ Dessa tre små barn tog själva sig lov ::
De gick till moderens grav ::

v. 5/ Det ena grät vatten, det andra grät blod ::
Det tredje det suckade upp till himlen till mor ::

v. 6/ "Var är det som suckar så tungt från min grav" ::
Då svarade en Gud ängel: "Det är dina tre små barn" ::

forts.

Det hände sig en gång.

v. 7/ Hör ni mina tre små barn, gängen sakta mot hem ::
Emellan tolf och ett så komme jag hem ::

v. 8/ De små barnen de gånga så sakta mot hem ::
Och uti stod fru Frolla och kammade sitt hår ::

v. 9/ Det ena hon sparkade, det andra hon storf ::
Det tredje hon fattade uti håret och drof ::

v. 10/ Fru Edda stod i dörren i samma stund ::
Då började fru Frolla giva Kristhens för sig ::

v. 11/ Du behöver ej så giva Krist-hens för dig ::
Jag har ej tänkt att röra dig ::

forts.

v. 12) "Varför låter du mina små barn gå brultna i säng?
Jag vet, å jag har lämnat täder åker och ämj." ::

v. 13) "Varför låter du mina små barn gå med stora träskor? ::
Jag vet, å jag har lämnat både hästar och kor." ::

v. 14) "Varför låter du mina små barn ligga på hö och strå? ::
Jag vet, å jag har lämnat din bälsterna blå." ::

v. 15) "Men vill du inte vara som en moder emot barn, ::
Så skau jag tiuredu din helvetets stol" ::

v. 16) "Men vill du nu vara som en moder emot barn, ::
Så skau jag tiuredu himmelens sal" ::

v. 17) "Jag har inte tid till å jag tala mer med er, ::
Ty himmelens klockor de klämta efter mig." ::